

100830

HD

17/10

-91

«Solkors og solidaritet»

Et lite kjent avsnitt av den norske velferdsstats historie er lagt fram i boken «Solkors og solidaritet», av historikeren Øystein Sørensen.

I boken legger Sørensen fram materiale om Nasjonal Samlings sosialpolitiske praksis under okkupasjonstiden, og om Nasjonal Samlings sosialpolitiske ideer som til en viss grad ble videreført etter frigjøringen.

I boken minner Øystein Sørensen om at det i årene før krigen var bred enighet i Stortinget om at det var statens oppgave å garantere for sosial sikkerhet. Samtidig havnet Norge — på grunn av offentlig fattigdom i 1930-årene — i en internasjonal bakevje når det

gjaldt sosiale reformer. I de aller siste årene før tyskerne okkuperte Norge vedtok imidlertid Stortinget nesten enstemmig både offentlig alderstrygd, en arbeidervernlov og arbeidsløshetsstrygd, og det ble satt i gang utredning om innføring av barnetrygd.

Okkupasjonstiden er gjerne betraktet som en parentes i nyere norsk historie, skriver Øystein Sørensen, som påviser NS-regimets positive holdning til de sosiale reformene fra tiden før 9. april. Regimet fastholdt og videreførte i noen grad den sosialpolitiske lovgivningen, men det ble selvsagt preget av nasjonalsosialistisk idegrunnlag og av okkupasjonen. For eksempel innførte NS loven om barnetrygd fra 1. januar 1945.